

enkelte Kasser skulle have tabt. Der er ogsaa større Poster, der komme ind under disse Foreninger. Saaledes hørte vi for nylig, de af os, der var til Stede ved Rigsdagens interparlamentariske Gruppens Møde, at denne — jeg ved ikke hvorfor — har sat sine 6,000 Kr. ind i Den sjællandske Bondestands Sparekasse. Det er en af disse Foreninger. Vel an, den kommer til at tabe sine 40 pCt.! Men hvorfor Staten der skulde træde til og sige: Vi dække deraf de 10 pCt., det ved jeg ikke. Saaledes er der andre Foreninger, paa hvilke det samme kommer til Anvendelse. Jeg fremhæver alt dette, fordi jeg ønsker, at det lige overfor de stærke Ord, som lyde til os, om, at vi ere haardhjertede Mennesker, som ikke have Medfølelse med disse ulykkelige Sparere, maa forstaas, at det for den enkelte Sparer er af meget ringe Interesse, hvorvidt Staten giver de 4 Mill. Kr. eller ikke.

Dette altsaa til Oplysning om, hvad det drejer sig om, naar der tales om, at her skal Staten træde hjælpende til for at bøde paa denne store Ulykke, og naar dette Punkt overfor os gøres til et Hovedspørgsmaal, det, som skal være en Prøvesten paa, om vi Mennesker ville det rette eller ikke. Det kan ikke være det, hvoraf Sparekassens Fremtid afhænger, det kan ikke være det, som den sjællandske Bondestand lægger saa overordentlig Vægt paa, at det er den Vej, ad hvilken Staten skal træde hjælpende til.

Det andet Argument, man har anvendt, var, at Sparekassen har indlagt sig saadanne Fortjenester, at den maa hjælpes. Den har virket i et halvt Hundrede Aar og er kommen op til den Størrelse, jeg nævnede, 36 Mill. Kr. med 31,000 Sparere. Det er al Ære værd. Men jeg kan ikke lade være ved Siden deraf at minde om — ikke for at trække Kritikken frem, men fordi dette ogsaa bør siges her i Dag —, hvorledes denne Sparekasse har handlet med sine Anliggender. Det blev i Dag fremhævet af det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Bramsen). Jeg vil her nævne 3 Punkter, som jeg synes ere saa slaaende med Hensyn til den Maade, hvorpaa Sparekassen har handlet. Det første, som er omtalt af det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds, bestaar i, at medens andre Sparekasser søge at skaffe sig en forsvarlig og rimelig Rente af deres Udlaan og deres Pantedebitorer og paa den anden Side sørge for ikke at give større Rente til deres Sparere, end rimeligt er efter deres egne Indtægter, har

denne Sparekasse, til Forundring for adskillige Mennesker, i lange Tider holdt sig til en meget lav Rente af sine Udlaan og en høj Rente af sine Indlaan, omtrent lige Rente: 4 pCt. mod 4 pCt. Saaledes kan og bør det ikke gaa. Det er altsaa et Bevis for, at denne Sparekasse i saa Henseende ikke har været saaledes behandlet, at den skaffede sig den Garanti, som den burde have haft. At de Mennesker, som have haft deres Fordel derved, nu bagefter skulde komme og sige: Uagtet vi saaledes have taget de Fordele, saa længe Sparekassen bestod og klarede sig, skulle vi dog nu yderligere have Hjælp bagefter af Statskassen, det finder jeg mærkeligt.

En anden Ting, jeg nævner som alvorlig, er hele Mellemværendet med Eksportforeningen. Jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa, jeg tror, at det er et Kaos, som det er svært at trænge ind i. Men at en Sparekasse kan lade sine Midler, som skulde være anbragte paa en sikker Maade, være sig i Panteobligationer eller Kreditforeningsobligationer, i Millionvis strømme fra sig ud i en anden Kasse, og at denne Kasse, medens det dog var den simpleste Forretning at sende Smør til England og tage Penge tilbage derfra, kan staa saaledes, at den er Debitor for Millioner til Sparekassen, det er en saadan Bebrejdelse overfor Sparekassen, at man har svært ved at kunne forsonse sig dermed.

Den tredie Ting, jeg nævner, er de Laan, man har optaget. Det ender jo med, at vi se, at man har laant af Banker og af Staten 6 Mill. Kr., og derfor har man afgivet til Sikkerhed 9 Mill. Kr. i Panteobligationer. Nu har jeg den Ære at være Medlem af Bestyrelsen for Københavns Sparekasse. Jeg har været det i 10—12 Aar, og ikke blot er der i denne Tid ingen Laan optagne af denne Sparekasse, men jeg har spurgt mine Kolleger, om de tidligere have laant. Nej, sige de, i lange Tider er der intet Laan optaget af Sparekassen. Hvorledes kunde man saa sidde og se paa, at denne Sparekasse maatte laane under de Konjunkturer, vi have haft i den sidste Tid i vor Pengeverden, maatte laane 6 Mill. Kr. omkring i Bankerne og hos Staten og derfor afgive 9 Mill. i Panteobligationer? Og hvor haardt er det ikke, at Bankerne og Staten have taget disse 9 Mill. i Panteobligationer ud af Sparekassens Sikkerhed og beholdt dem til privilegeret Sikkerhed for sine Krav! Jeg synes, det er en saadan Frem-